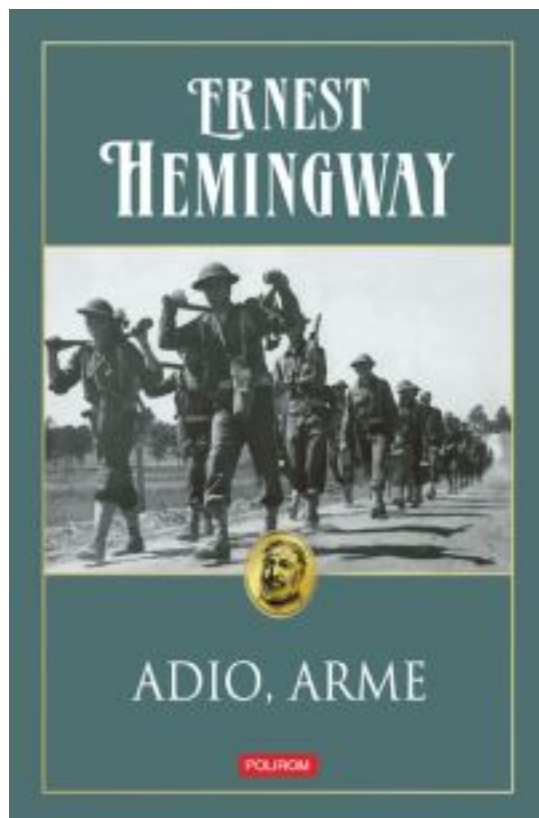

Nu știu ce îl face pe un scriitor să fie considerat "*clasic*".

Cert este că un "*clasic*" este acel scriitor pe care toată lumea vrea să îl citească și de care toată lumea a auzit câte ceva.

Ca cititor, când încep un roman clasic, simt o presiune ce apasă pe umerii mei, o cerință nerostită de a fi cucerită de roman, de a-i recunoaște valoarea și de a-l aprecia. În plus, cu cât scriitorul este mai celebru (cazul lui Hemingway este grăitor), însăși numele său vine ca o garanție a calității fiecărui roman semnat de el. Astfel încât, când se întâmplă ca romanul să ne displacă, rămâne în urmă un gust amar și o dezamăgire usturătoare.

Probabil, ca mulți dintre voi, de mică am auzit laudat romanul Adio, arme. Ba că ar fi cel mai

frumos roman de dragoste, ba că ar fi cel mai frumos roman de război, ba că ar fi amândouă. Toate calitățile sale erau însoțite doar de superlative.

L-am citit pentru prima oară cu mulți ani în urmă, când eram doar un copil. Am fost dezamăgită de el și mai ales pentru că nu am găsit nimic spectaculos în povestea de iubire și nu am reușit să simt atmosferă sumbră a războiului. Mi-am zis că probabil nu sunt suficient de matură să înțeleg. De aceea, la aproape un deceniu distanță, am decis să reiau lectura. Rezultatul a fost același.

Romanul are puternice accente biografice. Personajul principal – Frederic Henry – este șofer de ambulanță în Italia primului război mondial și se îndrăgostește de o asistentă, exact ca Hemingway. După cum observați, povestea este simplă și banală, având totuși beneficiul unui teren tematic bogat pentru a se dezvolta.

Din păcate ea rămâne ciuntită și fără suport logic. Aș spune că dacă nu eram familiarizată deja din Pentru cine bat clopotele cu biografia autorului, aș fi fost complet năucită de debutul neverosimil al romanului. Totuși acest avantaj este întâmplător, iar Hemingway ar fi trebuit să ia în considerare realitatea ficțională din roman și să ofere o explicație sau o argumentație pentru ceea ce determină personajele să acționeze.

Ceea ce l-a consacrat însă pe Hemingway este stilul jurnalistic de construcție a frazei, caracteristică care poate fi foarte bine observată în Adio, arme. Proza lui Hemingway este precisă, are o cadență scurtă, uneori brutală. Propozițiile nu se lungesc inutil în descrieri, iar fiecare trăire – oricât de complexă ar fi ea – este redată cu aceeași exactitate rece. Acest stil este potrivit unui roman despre război. Totuși, deși se obține efectul scontat în descrierile de pe front, ele riscă să sune repetitiv: "Aluneca foarte repede și soarele se făcu palid și totul deveni cenușiu și cerul fu acoperit și norul coborî pe munte și deodată ne învălui și începu să ningă." sau "Era cald și mirosea a primăvară și am coborât pe aleea mărginită de copaci, înviorat de căldura razelor de soare care luceau pe ziduri și am văzut că eram cantonați în aceeași casă și că de când plecasem nu se schimbaseră nimic."

Un mare plus al romanului îl constituie personajele secundare. Prietenul italian al eroului, Rinaldi, este întruchiparea vitalității și superficialității latine. Afemeiat, ușuratic, frumos și talentat, Rinaldi aduce viață și zâmbet ori de câte ori apare în roman. Alături de el, tânărul preot tradiționalist, luat peste picior de toți soldații, este întruchiparea seninătății, încrederii și iubirii de Dumnezeu.

Povestea de dragoste dintre Frederic Henry și Catherine Barkley m-a emoționat prea puțin. Începutul iubirii dintre cei doi eroi o plasează pe Catherine într-o lumină foarte proastă și o apropie mai mult de genul de femeie ușuratică și extrem de frivolă. Chiar dacă dialogul dintre cei doi eroi este format din același tip de fraze scurte (– Și chiar mă iubești? – Da. – Mi-ai spus că mă iubești, nu-i așa? – Da, am mințit eu. Te iubesc. – Și-mi spui Catherine? – Catherine. – Spune: "M-am întors la Catherine noaptea". – M-am întors la Catherine noaptea.), are mari carențe în a fi transformat într-unul credibil.

Deși am fi înclinați să credem asta, Adio, arme nu este un roman nihilist. Cu toate că viața pare petrecută într-un etern purgatoriu, deși nimic nu reușește să aducă culoare și fericire, totul se pierde în moarte, iar Dumnezeu pare complet absent, Hemingway aduce ordine în lume prin forța individului. Astfel, în această lume creată de Hemingway nu există nimic mai puternic decât individul în sine, capacitatea sa de a discerne și integritatea sa. Tocmai de aceea, Frederic Henry este un erou viteaz chiar și atunci când este oficial un dezertor.

Autor: Ana-Maria Petrițan

Sursa: Bookblog.ro